

۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هم‌نشینی با افراد بد توسط پسر نوح ← عوامل محیطی
عاقبت گرگ‌زاده گرگ شود ← اشاره به وراثت ← عوامل زیستی

۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در اسلام مراحل رشد انسان تا ۲۱ سالگی به سه مرحله تقسیم می‌شود:
طبق فرمایش پیامبر گرامی اسلام (ص):
کودک هفت سال آقا و سرور است ← ۷ سال اول
کودک هفت سال فرمانبردار است ← ۷ سال دوم
کودک هفت سال وزیر و مشاور است ← ۷ سال سوم

۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. لبخند اجتماعی ← ۳ - ۲ ماهگی
ترس از غریبه ← ۸ - ۷ ماهگی

۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. منظور از رشد اخلاقی در این‌جا همان انجام عمل اخلاقی است، هر چند ممکن است دلیل انجام عمل اخلاقی متفاوت باشد. بررسی گزینه‌ها:
(۱) کودکان در ابتدا هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند، به همین دلیل مسئول رفتار خود نیستند و عنصر اخلاقی به حساب نمی‌آیند.
(۲) بازی‌های موازی ← ۴ یا ۵ سالگی
(۳) رشد اخلاقی ← تعیین می‌کند که انسان‌ها در رابطه با دیگران چگونه باید رفتار کنند.

۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ریش جنسی ← تغییرات مربوط به جنس بلوغ جنسی ← مرحله‌ای که در آن ریش جنسی رخ می‌دهد.
ویژگی‌های جنسی اولیه ← تغییراتی که بر توانایی تولیدمثل تأثیر می‌گذارند.
ویژگی‌های ثانویه ← تغییراتی که جزئی از علائم رشد و قابل رؤیت هستند، مثل رویش موی صورت در پسران.

۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تفکر احتمال‌گرا ← رشد شناختی پردازش غالب نوجوانان ← مفهومی

۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یک نوجوان ممکن است در خلوت به خود بگوید: «من فردی صادق و مهربان هستم.» یا «من آدم دیندار و انسان‌دوست هستم.» یا «من فقط به مصالح خودم اهمیت می‌دهم و مسائل دیگران به من مربوط نیست.» که همه‌ی این موارد به رشد اخلاقی مربوط می‌شوند.

۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خودآرمانی ← ویژگی‌هایی که فرد دوست دارد داشته باشد: هنرمند شدن، فیلسوف شدن خودواقعی ← ویژگی‌های فردی مانند: قد بلند، هوش متوسط، عملکرد تحصیلی معمولی

۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پیامدهای ناسازگارانه‌ی تغییرات شناختی در نوجوانان: حساسیت نسبت به انتقاد دیگران - احساس منحصر به فرد بودن اغراق‌آمیز - آرمان‌گرایی و عیب‌جویی - مشکل در تصمیم‌گیری روزمره.

آرمان‌گرایی و عیب‌جویی ← توصیه باید به نوجوانان کمک کرد تا دریابند جوامع و افراد آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند.

حساسیت نسبت به انتقاد دیگران ← توصیه بهتر است در حضور دیگران از نوجوانان عیب‌جویی نشود.

۱۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. روان‌شناسی رشد ← شاخه‌ای از علم روان‌شناسی است که تلاش می‌کند تغییراتی را که در طول زندگی از زمان تشکیل نطفه تا مرگ در آدمی رخ می‌دهد، مطالعه کند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تعریف مربوط به فراخنای زندگی است.

(۲) تغییرات در طول زندگی معلول عوامل زیستی و محیطی است.

(۴) ابراز خشم مربوط به جنبه‌ی هیجانی و حل مسائل مربوط به جنبه‌ی شناختی است.

۱۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خطای حذف کردن یا فراموشی ← فرد بخش‌هایی از خاطرات سپرده شده را فراموش می‌کند. در این سؤال فراموش کردن بیت چهارم شعر نشان‌دهنده‌ی خطای حذف کردن یا فراموشی می‌باشد. خطای اضافه کردن (بازشناسی یا یادآوری غیرواقعی) ← فرد در یادآوری اطلاعات به تحریف خاطرات یا افسانه‌بافی روی می‌آورد.

در هنگام یادگیری گاهی فرد برای مثال بیت‌های مختلف یا مصرع هر بیت یک شعر را جابه‌جا می‌کند، علت آن یادگیری سطحی و در نتیجه تداخل اطلاعات در هنگام یادگیری می‌باشد.

۱۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

مسئله	فرضیه	اصول یا قوانین	نظریه
-------	-------	----------------	-------

سلسله مراتب گزاره‌های علمی

«فرآیند جست‌وجوی با قاعده و نظام‌دار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین» تعریف روش علمی می‌باشد و آخرین مفهوم در این تعریف «موقعیت نامعین» است.

۱۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. روش «پس‌خبا» برای بهسازی حافظه ← ۱- پیش‌خوانی ۲- سؤال کردن ۳- خواندن ۴- به خود پس دادن ۵- آزمون
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فرآیند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه تفکر نام دارد.

(۲) اگر اطلاعات به صورت معنایی رمزگردانی شوند و از معانی مختلف برای رسیدن به حافظه استفاده گردد، مطالب دیرتر فراموش می‌شوند.

(۳) توجه، ادراک و حافظه، «شناخت پایه» محسوب می‌شوند.

- ۱۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نوع انتخاب شما برای آن که با چه کسانی به تفریح یا مسافرت و غیره بپردازید ← رشد اجتماعی
غم، شادی و تغییر احساسات ← رشد هیجانی
تفکر احتمال‌گرا، مانند: در صورت بسته بودن مغازه چه کنم؟ ← رشد شناختی
- ۱۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این سؤال مثال کتاب تغییر پیدا کرده است.
حمید از دور با صدای بلند می‌گوید: «بچه‌ها چه کار می‌کنید؟» صدای حمید به گوش هر سه نفر می‌رسد (احساس)،
دو نفر سرشان را بالا می‌آورند (توجه) و یک نفر می‌گوید: «چه قدر داد می‌زنی! (ادراک)» بنابراین به ترتیب، مراحل
پیچیده‌تر می‌شود (احساس، توجه و سپس ادراک).
- ۱۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مشابهت ← تمایل داریم اشیا را براساس شباهت آن‌ها در این مقوله طبقه‌بندی کنیم (در
شکل الف، ۵ خط را جداگانه ادراک نمی‌کنیم).
تقارب ← ما تمایل داریم اشیای ناقص را به صورت کامل ببینیم (مربع کامل).
- ۱۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نوجوانی ← ۱۲ تا ۲۰ سالگی (برخی پایان نوجوانی را زمانی می‌دانند که فرد شروع به
کار کند و از والدین مستقل شود). بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) پیش مغز شامل قشر مخ، هسته‌های قاعده‌ای دستگاه لیمبیک یا کناری، تالاموس و هیپوتالاموس است.
۲) در هفت سال دوم کم‌کم باید زشتی‌ها و زیبایی‌ها را به کودک فهماند.
۳) نیم‌کره‌ی چپ مغز در زبان‌آموزی و حرکت نقش مهمی دارد.
- ۱۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیش‌ترین مقدار فراموشی در ساعت‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد، و هر
چه بر گذشت زمان افزوده می‌شود ← از شدت فراموشی کاسته می‌شود.
برای بازیابی اطلاعات از حافظه ← نشانه‌های درونی (معنایی) کارآمدتر از نشانه‌های بیرونی (حسی یا غیرمعنایی)
است.
- ۱۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در آماده‌سازی ← ارائه‌ی پیشین محرک، دریافت بعدی را آسان می‌کند و زمانی اتفاق
می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه‌ی پیشین همان محرک یا محرک شبیه به آن قرار می‌گیرد.
خوگیری ← آفت تمرکز است.
- عوامل ایجاد خوگیری: { یکنواختی و ثبات نسبی
آشنایی نسبی با محرک و موضوع مورد توجه } عوامل مانع تمرکز
- تغییرات درونی محرک { عوامل ایجاد تمرکز
درگیری و انگیزندگی ذهنی }
- ۲۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یادگیری با فاصله ← اثر تداخل را کاهش می‌دهد.
در رمزگردانی جزء به جزء ← امکان خطای بیش‌تری وجود دارد.